

FACTORI DETERMINANȚI PRIVIND ANGAJAREA ÎN MUNCĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI MENTALE GRAVE ȘI ACCENTUATE

- *Accesul persoanelor cu dizabilități mentale grave și accentuate la educație și angajare este încă foarte limitat în România.*
- *Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă anunță că în 2007 au fost angajate un număr de peste 93.500 de persoane prin măsurile de stimulare a angajatorilor, din care 172 persoane, adică 0,17% din total, au fost din rândul persoanelor cu dizabilități.*
- **Integrarea socio-profesională** constituie veriga finală a procesului de integrare în comunitate.
- *A le refuza accesul pe piața muncii atrage după sine dependența lor de-a lungul întregii vieți, sărăcia și excluderea socială, sporind astfel stigmatul dizabilității intelectuale.*
- *Integrarea în muncă a persoanelor cu dizabilități mentale grave și accentuate este din păcate inexistentă la nivelul Județului Cluj.*

Factorii identificați

- *Adesea, persoanele cu dizabilități mentale grave și accentuate suferă o combinație de dezavantaje pe piața muncii, datorate în principal mentalităților generate de lipsa de informare a angajatorilor și a aparținătorilor legali ai persoanelor cu dizabilități, dar și de lipsa de școlarizare și pregătire profesională.*
- *Un rol important în integrarea / neintegrarea profesională a tinerilor cu dizabilități îl dețin agenții economici.*
- *Angajatorii români refuză adesea încadrarea persoanelor cu dizabilități, pe motiv că profilul unității este incompatibil cu pregătirea acestor persoane, iar în multe cazuri persoana cu dizabilități trebuie să renunțe la locul de muncă, din cauza lipsei adaptărilor necesare nevoilor specifice, a atitudinii negative a angajatorilor sau a colegilor de muncă., precum și a lipsei de informare și educație a angajatorilor cu privire la capacitățile și posibilitățile reale ale persoanelor cu dizabilități mentale grave și accentuate*
- *Un alt obstacol în calea angajării în muncă îl constituie lipsa unei calificări profesionale în concordanță cu cerințele de pe piața muncii. În practică, puține persoane cu dizabilități mentale grave și accentuate dobândesc abilitățile necesare care să le faciliteze accesul către piața muncii.*
- *O altă cauză care determină neintegrarea profesională este gravitatea dizabilității, mai precis, măsura în care aceasta afectează capacitatea de muncă a persoanei în cauză. Cu cât dizabilitatea unei persoane este mai gravă, cu atât inserția profesională este mai dificilă sau chiar absentă.*

- *Un alt factor îl constituie familia, cel mai adesea lipsa de informare privind problematica angajării și nu în ultimul rând dependența materială și/sau afectivă față de familie determină neintegrarea în muncă.*
- *cu cât familia persoanelor cu dizabilități mentale este mai bine informată și mai implicată în oferirea unui suport real pentru integrarea profesională, cu atât șansele de inserție profesională sunt mai mari;*

Prevederile Legii 448/2006- stimulente pentru angajatori

- *Persoanele cu handicap (posesoare de certificat de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap) se pot încadra în muncă, conform pregătirii lor profesionale și capacității de muncă. (Lg. 448/2006. art. 77, al. 1)*
- *Orice angajator care are peste 50 de angajați este obligat să angajeze în procent de 4% persoane cu dizabilități. Dacă nu o face, are două posibilități:*
 - *plătește în fiecare lună, pentru fiecare persoană cu handicap neangajată 50% din salariul de bază minim brut pe țară*
 - *să achiziționeze în fiecare lună, produse sau servicii de la o unitate protejată în valoarea sumei datorate statului. (Lg. 448/2006. art. 77, al. 3)*
- *Sunt deductibile de la calculul profitului impozabil următoarele cheltuieli:*
 - *cheltuielile efectuate pentru adaptarea locului de muncă*
 - *cheltuielile efectuate pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor utilizate în procesul de producție de către persoană cu handicap*
 - *cheltuielile efectuate pentru transportul persoanelor cu handicap de la domiciliu la locul de muncă*
 - *cheltuielile efectuate pentru transportul materiilor prime și al produselor finite la și de la domiciliul persoanei cu handicap, angajată pentru muncă la domiciliu.*

(Lg. 448/2006. art. 83, al. a. și b.)

Recomandări

- *Furnizarea unui acces real la educație și angajare pentru persoanele cu dizabilități mentale este cheia incluziunii sociale a acestora, și o modalitate de a le facilita munca și conviețuirea în cadrul comunității ca cetățeni cu drepturi egale.*
- *realizarea unui program de informare pentru aparținătorii legali privind problematica angajării în muncă a persoanelor cu dizabilități*
- *promovarea legislației în domeniul integrării profesionale a persoanelor cu dizabilități;*
- *campanii de informare cu scopul schimbării/îmbunătățirii imaginii persoanelor cu dizabilități;*
- *susținerea de programe locale și guvernamentale în domeniul integrării socio-profesionale a persoanelor cu dizabilități.*
- *un rol important în surmontarea obstacolelor pe care persoanele cu dizabilități mentale le întâmpină în procesul de angajare îl au angajatorii prin promovarea și susținerea unor politici coerente și flexibile pentru integrarea profesională a acestora;*
- *dezvoltarea deprinderilor de viață independentă și a abilităților de muncă duce la creșterea șanselor de integrare socio-profesională a persoanelor cu dizabilități mentale grave și accentuate;*
- *consultanță acordată nu doar persoanelor cu dizabilități, ci și angajatorilor, cu privire la necesitatea accesibilizării și adaptării locului de muncă și facilitățile acordate prin legislație acestora;*